

1.9.2016

MKO

valtiovarainministerio@vm.fi

Työeläkevakuuttajat TELA ry
Salomonkatu 17 B
00100 Helsinki

VM055:00/2014, VM/1237/03.01.00/2016

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tulotietojärjestelmästä ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausuntomme pääkohdat:

- Pidämme työnantajan hallinnollisen taakan keventämistä ja työeläkejärjestelmän toiminnan tehostamista tärkeinä tavoitteina ja kannatamme hanketta tulotietojärjestelmän toteuttamisesta sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti.
- Pidämme kuitenkin lakiesitysluonnosta vielä keskeneräisenä, koska eräitä työeläketurvan toimeenpanon kannalta tärkeitä kysymyksiä ei ole lainvalmistelussa riittävästi selvitetty. Jatkotyöstämistä koskevilta osin viittaamme Eläketurvakeskuksen asiassa antamaan lausuntoon.
- Korostamme, että tulotietojärjestelmää koskevan lain perusteluissa tulisi kuvata myös säädettävän lain suhdetta EU:n yleiseen tietosuojaa-asetukseen 2016/679, joka tulee voimaan ennen tämän lain voimaantuloa eli vuonna 2018. Tältä osin viittaamme Tietosuojavaltuutetun toimiston 22.7.2016 antamaan lausuntoon.
- Pidämme välttämättömänä, että lakiehdotuksen 16 §:n mukaisessa yhteistyöryhmässä on työeläkealalla kaksi paikkaa.

1 Yleistä Olette pyytänyt meiltä lausuntoa hallituksen esityksen luonnoksesta, joka koskee tulotietojärjestelmää ja siihen liittyviä lakeja. Luonnosesityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki tulotietojärjestelmästä ja siihen liittyvistä laeista.

2 Työeläkelakien mukainen toimeenpano varmistettava

Työeläkeala on ollut hankkeen valmistelussa ja työryhmätyössä tiiviisti mukana, ja pitää välttämättömänä lainsäädännön valmistelun jatkuessa, että Eläketurvakeskuksen lausunnossa tarkemmin selvitettyt asiat on jatkotyöstettävä hankkeessa. Lakiesitysluonnoksen keskeneräisyys johtuu osittain siitä, että valmisteluun varattu aikataulu on ollut tiukka.

Tarkemmin selvittettäviä asioita lainvalmistelun edetessä ovat mm. rekisterin sanktiointikysymykset, rinnakkaiset tiedot, ulkomaan työskentelyn vaikutukset, korjaaminen, takaisinperintä ja tietosuoja-asetuksen vaikutukset.

Pidämme työeläkelakien toimeenpanon varmistamista myös tulorekisteriympäristössä ensiarvoisen tärkeänä.

1.9.2016

MKO

Työeläkelakien toimeenpanoon vaadittavat tiedot saadaan jatkossa tulorekisteristä. Työeläkevakuuttajilla ei tulorekisterin käyttöönottamisen jälkeen ole oikeutta saada ansiotietoja enää muilta tahoilta. Tämän vuoksi erityisesti rekisterin käyttöönottovaiheessa ja häiriötilanteissa on tiedonsaanti varmistettava myös muuten kuin tulorekisterin kautta.

3 Tulorekisterin tavoiteltujen hyötyjen varmistaminen

Pidämme erityisen hyvänä ehdotuksessa olevaa mahdollisuutta ajantasaisten ansiotietojen hyödynnettävyydestä. Tämä saattaa pidemmällä aikavälillä helpottaa uusien eläkeratkaisujen toimeenpanoa.

Tulotietojärjestelmän käyttöönotto aiheuttaa työeläkejärjestelmälle kustannuksia ja sitoo työeläkevakuuttajien resursseja. Myös esimerkiksi virheiden korjaus ja tietojen oikaiseminen jäävät edelleen kunkin työeläkevakuuttajan vastuulle.

Tulotietojärjestelmän taloudellisten vaikutuksien arvioiminen on kokonaisuutena vaikeaa, vaikka sen arviointi on kuitenkin keskeinen osa lainsäädännön valmistelua. Sekä työnantajan taloudellisen taakan keventämisestä että kustannustehokkuuden lisääntymisestä on esitetty hankkeessa vaihtelevia arvioita.

4 Yhteistyöryhmä

Työeläkealan näkemyksen mukaan tulorekisteriyksikön tukena toimivassa yhteistyöryhmässä tulisi olla tasavertainen edustus ja vaikutusmahdollisuus muiden tiedonhyödyntäjätahojen kanssa. Työeläkeala näkee ongelmana myös sen, että yhteistyöryhmällä ei ole tosiasiallista vaikutusmahdollisuutta.

Pidämme välttämättömänä, että lakiehdotuksen 16 §:n mukaisessa yhteistyöryhmässä on riittävä työeläkevakuuttajien edustus. Työeläkevakuuttajat ovat yksi tulorekisterin keskeinen tietojen hyödyntäjätaho. Eläketurvakeskus edustaa työeläkejärjestelmää järjestelmänä ja huolehtii lain mukaan työeläkelakien mukaista toimintaa varten tarvitsemien tietojen saatavuudesta.

Työeläkevakuutuksen toimeenpanon kannalta olisi välttämätöntä, että työeläkeala nimeäisi yhteistyöryhmään kaksi jäsentä, joista toisen nimeäisi Eläketurvakeskus ja toisen TELA.

5 Muuta

Eläketurvakeskus lausuu työeläkealan osalta myös tulotietojärjestelmää koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta. Muilta osin viittaamme Eläketurvakeskuksen asiassa antamaan lausuntoon.

Työeläkevakuuttajat TELA ry

Suvi-Anne Siimes
toimitusjohtaja